

The Cooperation of Governments in the Exchange of Tax and Banking Information in International Tax Agreements with Emphasis on the Situation in Iran

Majid Pournaji¹, Dariush Ashrafi*², Mansour Pournouri³

1. Ph.D. Student in International Law, Faculty of Law, Central Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran.

Email: pournajim@gmail.com

2. Assistant Professor, Faculty of Member, Department of International Law, Central Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran.

*. **Corresponding Author:** Email: ashrafidariush@yahoo.com

3. Assistant Professor, Faculty of Member, Department of International Law, Central Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran.

Email: pournouri@yahoo.com

ABSTRACT

The purpose of governments in concluding tax agreements In addition to preventing double taxation, cooperation is aimed at preventing tax evasion. One of the most obvious examples of this cooperation is the exchange of tax information between the contracting governments. At the present, the process of cross-border transfers, including capital, labor, technology, and to some extent the trade of goods and services between countries, is accelerating and the importance of borders between countries as a limiting factor in communication and trade is constantly decreasing. Due to the huge size and volume such transactions, it goes without saying that they constitute an important source of tax revenue for all countries. Therefore, under these conditions, reviewing and analyzing the provisions of Article 26 of the OECD Agreement and the cooperation

S.D.I.L.
The SD Institute of Law
Research & Study

Publisher:
Shahr-e- Danesh
Research And Study
Institute of Law

Article Type:
Original Research

DOI:
10.48300/JLR.2022.316388.1865

Received:
3 February 2022

Accepted:
19 April 2022

Published:
1 March 2023

Copyright & Creative Commons:

© The Author(s). 2021 Open Access. This article is licensed under a Creative Commons Attribution Non-Commercial License 4.0, which permits use, distribution and reproduction in any medium, provided the original work is properly cited. To view a copy of this licence, visit <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>.

of governments in the exchange of banking and tax information and its impact on tax revenues of governments is of particular importance.

Keywords: Tax agreement, Avoid double taxation, Exchange of tax information, Global Account Tax Compliance Act, Tax evasion.

Excerpted from the Ph.D. thesis entitled "The reviewing and analyzing the principles and laws governing international tax agreements with an emphasis on international investment law ", Central Tehran Branch, Islamic Azad University.

Funding: The author(s) received no financial support (funding, grants, and sponsorship) for the research, authorship, and/or publication of this article.

Author contributions:

Majid Pournaji: Conceptualization, Methodology, Formal analysis, Investigation Resources, Writing - Original Draft , Writing - Review & Editing.

Dariush Ashrafi: Conceptualization, Methodology, Formal analysis, Writing - Review & Editing , Supervision.

Mansour Pournouri: Conceptualization, Methodology, Formal analysis, Writing - Review & Editing , Supervision.

Competing interests: The authors declare that they have no competing interests.

Citation:

Pournaji, Majid, Dariush Ashrafi & Mansour Pournouri. "The Cooperation of Governments in the Exchange of Tax and Banking Information in International Tax Agreements with Emphasis on the Situation in Iran" *Journal of Legal Research* 21, no. 52 (March 1, 2023): 121-146.

Extended Abstract

Currently, with the further expansion of world trade and the globalization of economic activities, double taxation avoidance contracts have developed and become popular, and their number is increasing day by day. The Islamic Republic of Iran is also a party to many such agreements, and it is always mentioned in the news that new agreements are concluded with new countries in this field.

The current double taxation agreements are often based on the model provided by the Organization for Economic Co-operation and Development (OECD), which includes 30 of the world's most advanced and industrialized countries. According to the estimate of the mentioned organization, the total number of contracts concluded based on the above 3000 model exceeds. The full title of the discussed model is "Economic Cooperation and Development Organization Model Convention on Avoiding Double Taxation and Cooperation to Prevent Tax Evasion in Income and Capital Taxes". According to the same title, the subject of the contract, in addition to preventing double taxation, is cooperation to prevent tax evasion. One of the most obvious examples of this cooperation is the exchange of tax information between the countries that are parties to the convention.

The purpose of governments in concluding tax agreements in addition to preventing double taxation, cooperation is aimed at preventing tax evasion. One of the most obvious examples of this cooperation is the exchange of tax information between the contracting governments. At the present, the process of cross-border transfers, including capital, labor, technology, and to some extent the trade of goods and services between countries, is accelerating and the importance of borders between countries as a limiting factor in communication and trade is constantly decreasing. Due to the huge size and of volume such transactions, it goes without saying that they constitute an important source of tax revenue for all countries. Therefore, under these conditions, reviewing and analyzing the provisions of Article 26 of the OECD Agreement and the cooperation of governments in the exchange of banking and tax information and its impact on tax revenues of governments is of particular importance.

Tax agreements contain rules on the exchange of information. The rule determines Article 26 of the OECD model. This rule stipulates that the competent authorities of the Contracting States shall exchange information in a manner which is foreseeable for the to running or the applying of domestic law to taxes of any kind imposed by the Contracting States, as long as the tax collection is not contrary to the agreement. "Major information condition",

the exchange of information in addition to the agreement itself may include information related to domestic law.

The responsibilities of governments in maintaining the confidentiality of information, restricting the exchange of information between governments, expanding the scope of information exchange between governments, the method of exchanging information and determining the right to exchange tax information are among the main points of exchange between governments according to Article 26 of the OECD Convention.

Also, in connection with the global model of automatic exchange of banking and tax information (FATCA - GATCA), there have been serious differences between the tax reporting standards of different countries for many years, and this has made some countries a haven for tax evaders, and some countries have lost millions of dollars. This led to the US approving the Fatca (Foreign Account Tax Law) in 2010. According to Fatca, foreign financial institutions are required to report the names of account holders (who are American) and their transactions, and if the financial institution fails to do so, it will impose a penalty on it.

On May 6, 2014, the Organization for Economic Co-operation and Development (OECD) adopted a statement on global automatic exchange of information on tax matters and at the level of member ministers, the idea of which was taken from FATCA. On July 20 of that year, the G20 and the Organization for Economic Co-operation and Development (OECD) jointly presented a global model for the automatic exchange of information; With the aim of strengthening efforts against tax evasion, as well as strengthening trust and transparency in the international tax system. This joint action and the proposed model led to the creation of a single global standard for the exchange of tax information worldwide, which was officially presented on 13 February 2014 by the Organization for Economic Co-operation and Development (OECD). The official name of this standard is "Automatic Information Exchange (AEOI)" or "Common Reporting Standard (CRS)" and its unofficial name is GATCA, which is the global version of FATCA.

In this research, Article 26 of the agreement of the Organization for Economic Cooperation and Development (OECD) has been examined in terms of its effect on increasing the tax revenues of governments and preventing tax evasion. The results of the investigations show that the adherence of the tax systems to the principles of this article and their entry into this agreement while maintaining the confidentiality of information can guarantee the exchange of the optimal amount of information needed to improve the performance of the tax systems of the contracting states.

همکاری دولت‌ها در تبادل اطلاعات مالیاتی و بانکی در موافقت‌نامه‌های بین‌المللی مالیاتی با تأکید بر وضعیت ایران

مجید پورناجی^۱، داریوش اشرفی^{۲*}، منصور پورنوری^۳

۱. دانشجوی دکتری حقوق بین‌الملل، دانشکده حقوق، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

Email: pourmajim@gmail.com

۲. استادیار، عضو هیأت علمی، گروه حقوق بین‌الملل، دانشکده حقوق، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

* نویسنده مسؤل: Email: ashrafidariush@yahoo.com

۳. استادیار، عضو هیأت علمی گروه حقوق بین‌الملل، دانشکده حقوق، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

Email: pournouri@yahoo.com

چکیده:

هدف دولت‌ها از انعقاد موافقت‌نامه‌های مالیاتی علاوه بر ممانعت از اخذ مالیات مضاعف، همکاری جهت جلوگیری از فرار مالیاتی نیز هست. یکی از مصادیق بسیار بارز این همکاری، مبادله اطلاعات مالیاتی بین دولت‌های طرف قرارداد است. در حال حاضر، روند انتقالات فرامرزی اعم از سرمایه، نیروی کار، فناوری و تا حدودی نیز تجارت کالا و خدمات بین کشورها سرعت روزافزونی گرفته و از اهمیت مرزهای بین کشورها به عنوان عامل محدودکننده ارتباطات و معاملات مرتباً کاسته می‌شود. با توجه به وسعت و حجم عظیم این‌گونه معاملات نیازی به گفتن نیست که آنها چه مقام مهمی را به عنوان منبع درآمد مالیاتی برای همه کشورها تشکیل می‌دهند. لذا تحت این شرایط بررسی و تحلیل مفاد ماده ۲۶ موافقت‌نامه OECD و همکاری دولت‌ها در تبادل اطلاعات بانکی و مالیاتی و تأثیر آن

کپی‌رایت و مجوز دسترسی آزاد:

کپی‌رایت مقاله در مجله پژوهش‌های حقوقی نزد نویسنده (ها) حفظ می‌شود. کلیه مقالاتی که در مجله پژوهش‌های حقوقی منتشر می‌شوند یا دسترسی آزاد هستند، مقالات تحت شرایط مجوز Creative Commons Attribution-Non-Commercial License 4.0 منتشر می‌شوند که اجازه استفاده، توزیع و تولید مثل در هر رسانه‌ای را می‌دهد، به شرط آنکه به مقاله استناد شود. جهت اطلاعات بیشتر می‌توانید به صفحه سیاست‌های دسترسی آزاد نشریه مراجعه کنید.

پژوهش‌های حقوقی

نوع مقاله:
پژوهشی

DOI:

10.48300/JLR.2022.316388.1865

تاریخ دریافت:
۱۴ بهمن ۱۴۰۰

تاریخ پذیرش:
۳۰ فروردین ۱۴۰۱

تاریخ انتشار:
۱۰ اسفند ۱۴۰۱

بر درآمدهای مالیاتی دولت‌ها از اهمیت ویژه‌ای برخوردار می‌باشد.

کلیدواژه‌ها:

موافقت‌نامه مالیاتی، اجتناب از اخذ مالیات مضاعف، تبادل اطلاعات مالیاتی، گتکا، فرار مالیاتی.

برگرفته از رساله دکتری با عنوان « بررسی و تحلیل اصول و قوانین حاکم بر موافقت‌نامه‌های بین‌المللی مالیاتی با تأکید بر حقوق بین‌الملل سرمایه‌گذاری»، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی

حامی مالی:

این مقاله هیچ حامی مالی ندارد.

مشارکت نویسندگان:

مجید پورناجی: مفهوم‌سازی، روش‌شناسی، تحلیل، تحقیق و بررسی، منابع، نوشتن - پیش‌نویس اصلی، نوشتن - بررسی و ویرایش.

داریوش اشرفی: مفهوم‌سازی، روش‌شناسی، تحلیل، نوشتن - بررسی و ویرایش، نظارت.

منصور پورنوری: مفهوم‌سازی، روش‌شناسی، تحلیل، نوشتن - بررسی و ویرایش، نظارت.

تعارض منافع:

بنابر اظهار نویسندگان این مقاله تعارض منافع ندارد.

استناددهی:

پورناجی، مجید، داریوش اشرفی و منصور پورنوری. «همکاری دولت‌ها در تبادل اطلاعات مالیاتی و بانکی در موافقت‌نامه‌های بین‌المللی مالیاتی با تأکید بر وضعیت ایران». مجله پژوهش‌های حقوقی ۲۱، ش. ۵۲ (۱۰ اسفند ۱۴۰۱): ۱۲۱-۱۴۶.

مقدمه

با صنعتی شدن تجارت و بازرگانی و جهانی شدن تأمین مالی، ظهور فناوری‌های نوین و گسترش بازارهای فرامرزی، ارتباط دولت‌ها با یکدیگر بیش از پیش احساس می‌شود و هر کشوری نیازمند برقراری روابط اقتصادی با کشورهای دیگر می‌باشد. بر این اساس، هر گونه تغییر در قوانین مالیاتی یک کشور ممکن است بر روابط اقتصادی و تجاری آن کشور با سایر کشورها تأثیر بگذارد. ضمن اینکه عدم تعادل اقتصادی در یک کشور به خصوص اقتصاد کشورهای دیگر و یا جریان امور آن را هدف قرار می‌دهد.

در عین حال، روند رو به رشد انتقالات فرامرزی منابع (اعم از سرمایه، نیروی کار و فناوری) و تا حدودی نیز تجارت (کالا و خدمات) میان کشورها باعث گردیده است تا دولت‌ها ملاحظات مربوط به همسان‌سازی قوانین و مقررات مالیاتی را با هدف رفع موانع مالیاتی تحرک منابع و نیز رفع تبعیض‌های مالیاتی میان انواع درآمدهای مشمول مالیات، از طریق فرآیند انعقاد موافقت‌نامه‌های دو یا چندجانبه اجتناب از اخذ مالیات مضاعف تعقیب نمایند.

در اکثر کشورها، درآمدهای حاصل از تجارت و سرمایه‌گذاری در داخل مرزهای ملی به طور قطع مشمول مالیات بر درآمد هستند. روش‌های اخذ مالیات از درآمدهای مزبور به سیاست‌های مالیاتی داخلی آن کشور بستگی دارد. تجارت و سرمایه‌گذاری بین‌المللی نیز در اصل متفاوت از رویه فوق نیست. از آنجایی که فناوری‌ها و بازارهای سرمایه‌ای در گذر زمان توسعه یافته‌اند، افراد بیشتری نقل مکان کرده و در پاره‌ای دوره‌های زمانی در کشورهای مختلفی زندگی می‌کنند و هم‌زمان در کشورهای متفاوتی کسب درآمد دارند. در این راستا و از آنجایی که تجارت و بازرگانی ملی به طور فزاینده حالت بین‌المللی به خود می‌گیرد، اخذ مالیات از معاملات بین‌المللی نیز اهمیت بسزایی پیدا می‌کند. به محض اینکه مؤسسه‌ای خارج از مرزهای ملی به فعالیت می‌پردازد، مشمول قوانین مالیاتی کشورهای دیگر می‌شود. نوع تأثیر قوانین مالیاتی آن کشور به خصوص بر آن مؤسسه، بر نحوه وضع مالیات داخلی بر آن مؤسسه اثرگذار خواهد بود؛ بنابراین، چنانچه دولتی درصدد وضع مالیات بر معاملات و رویدادهای اقتصادی در داخل مرزهای خود باشد، ضرورت دارد روش و سیاستی منطقی در این زمینه اتخاذ نماید که باید مبتنی بر «سیاست مالیاتی بین‌المللی» باشد.

برخی کشورها شهروندان و اشخاص مقیم خود را بر مبنای درآمد جهانی مشمول مالیات می‌کنند. برخی نیز صرفاً درآمد حاصل از منابع آن کشور را مشمول مالیات می‌نمایند؛ اما اکثر کشورها ترکیبی از رویه‌های فوق را اتخاذ می‌کنند. در نتیجه، این امکان وجود دارد و در واقع چنین معمول است که مؤدیان

مالیاتی فعال در معاملات بین‌المللی بیش از یک بار (معمولاً دو بار) بابت یک درآمد واحد مشمول مالیات شوند. این پدیده به «مالیات مضاعف» موسوم است. مالیات مضاعف انواع مختلفی دارد اما صرف نظر از انواع آن، مانعی بر سر راه فعالیت اقتصادی می‌باشد؛ بنابراین، سیاست‌گذاران مالیات بین‌الملل با طراحی روش‌هایی می‌خواهند اطمینان حاصل کنند که درآمد تحصیلی مؤدی مالیاتی در نهایت فقط یک بار مشمول مالیات شود که این امر از طریق انعقاد موافقت‌نامه‌های اجتناب از اخذ مالیات مضاعف میسر می‌گردد.

موافقت‌نامه‌های اجتناب از اخذ مالیات مضاعف در جهان امروز با گستردگی فراوان رواج داشته و مورد عمل اغلب کشورها می‌باشد. این موافقت‌نامه‌ها در درجه نخست با هدف برقراری راهکارهایی برای جلوگیری از تحمیل مالیات مضاعف بر اشخاص ابداع شده‌اند، اما مقاصد دیگری همچون جلوگیری از فرار مالیاتی نیز از طریق آنها دنبال می‌شود که معمولاً از طریق مبادله اطلاعات بین مراجع صلاحیت‌دار طرف‌های قرارداد تأمین می‌گردد. همچنین، بر اساس این موافقت‌نامه‌ها حقوق طرفین نسبت به مالیات‌های قابل وصول معین می‌شود و یا دقیق‌تر بگوییم، در این نوع قراردادهای سهم هر یک از دول عضو از مالیات‌های متعلق روشن می‌گردد.

از سوی دیگر، موافقت‌نامه‌های اجتناب از اخذ مالیات مضاعف به سبب جنبه بین‌المللی خود به مبحثی مهم در زمینه حقوق بین‌الملل مالیاتی بدل شده و بالطبع، مورد توجه و بحث محافل جهانی قرار گرفته‌اند. سازمان همکاری و توسعه اقتصادی (OECD)^۱ بیش از همه به این مقوله بذل توجه نموده و سال‌هاست که به بررسی و فعالیت در این زمینه ادامه می‌دهد. نمایان‌ترین کار این سازمان تدوین کنوانسیون‌های مدل^۲ برای تنظیم قراردادهای اجتناب از اخذ مالیات مضاعف بین کشورها بوده است.^۳ هدف اصلی این نوع موافقت‌نامه مالیاتی فی‌مابین دو یا چند کشور، حذف مالیات مضاعف است که مانعی بر سر راه تجارت فرامرزی در زمینه کالا و خدمات و جابه‌جایی سرمایه و افراد بین کشورهاست. در حال حاضر، بسیاری از کشورها، به منظور پرهیز از اخذ مالیات مضاعف، ده‌ها موافقت‌نامه اجتناب از اخذ مالیات مضاعف با سایر کشورها منعقد نموده‌اند. هدف دیگر این نوع موافقت‌نامه‌ها، جلوگیری از فرار مالیاتی است که می‌تواند پایه مالیاتی کشوری را که مؤدی آن با بیش از یک کشور روابط اقتصادی دارد، کاهش دهد.

1. Organization for Economic Co-operation and Development

2. United Nations

۳. سازمان امور مالیاتی کشور، مقدمه ای بر موافقت‌نامه‌های اجتناب از اخذ مالیات مضاعف، ۱۳۹۹.

سایر اهداف مهم انعقاد موافقت‌نامه عبارتند از:

- گسترش روابط و همکاری‌های اقتصادی با سایر کشورها؛
- کمک به تبادل تجاری، علمی، صنعتی، فرهنگی، صدور خدمات حرفه‌ای، فنی و مهندسی و ...؛
- شفاف‌سازی قوانین و مقررات مالیاتی جهت جلب سرمایه خارجی؛
- کمک به حضور سرمایه و مشارکت شرکت‌های خارجی در اجرای طرح‌های عمرانی و صنعتی؛
- ایجاد زمینه مساعد جهت جذب سرمایه‌گذار خارجی و کمک به رشد اقتصاد بدون نفت.

به‌طورکلی غنی بودن منابع اطلاعاتی سازمان مالیاتی به دلیل نقش مهم آن در تشخیص صحیح مالیات، افزایش درآمدهای مالیاتی، ممانعت از فرارهای مالیاتی و در نتیجه رعایت عدالت و رضایت جامعه بسیار حائز اهمیت است. امروزه بیشتر کشورها به اتفاق آرا به مصالح و منافع حاصل از دسترسی به اطلاعات مالیاتی و بانکی در راستای اهداف مالیاتی و مبادله اطلاعات در سطح بین‌الملل اذعان دارند.^۴ در این مقاله به اهمیت تبادل اطلاعات مالیاتی و بانکی و آثار آن بر درآمدهای مالیاتی در راستای اهداف دولت‌ها، به تلاش‌های سازمان OECD و بررسی و تحلیل مفاد ماده ۲۶ در زمینه تبادل اطلاعات مالیاتی، به اهمیت اصل رازداری بانکی و آثار نامطلوب داخلی و بین‌المللی در مورد فقدان دستیابی به اطلاعات بانکی در راستای اهداف مالیاتی و همچنین به بررسی وضعیت فعلی کشورهای عضو سازمان مزبور و مروری بر وضعیت ایران، برخی تدابیر در زمینه نحوه تبادل اطلاعات بانکی و مالیاتی پرداخت شده است.

۱- مبانی نظری

۱-۱- اهمیت اطلاعات مالیاتی

پیشرفت‌های اقتصادی و تجاری، جهانی شدن و ارتباطات، از ویژگی‌های بارز عصر حاضر می‌باشد. این امر باعث شده است پدیده مالیات به فرای مرزها نیز تسری یابد، چراکه فعالیت شرکت‌های چندملیتی و نیز تجارت با دیگر کشورها بیش از پیش شده و این امر موجب پررنگ‌تر شدن مقوله مالیات بین‌المللی و قراردادهای اجتناب از اخذ مالیات مضاعف در دهه‌های اخیر گردیده است. موافقت‌نامه‌های بین‌المللی

۴. مرتضی ملانظر، نگاهی به موافقت‌نامه‌های اجتناب از اخذ مالیات مضاعف (تهران: سازمان امور مالیاتی کشور، ۱۳۹۶)، ۲۱.

در تبعیت از معاهده الگوی مالیاتی سازمان ملل و سازمان همکاری اقتصادی و توسعه، تنظیم و تدوین شده و تا به امروز بالغ بر ۳۵۰۰ معاهده مالیاتی دوجانبه لازم‌الاجرا گردیده است. موضوع و هدف این قراردادها علاوه بر ممانعت از اخذ مالیات مضاعف، همکاری برای جلوگیری از فرار مالیاتی نیز هست. یکی از مصادیق بسیار بارز این همکاری مبادله اطلاعات مالیاتی بین دولت‌های طرف قرارداد است. در حال حاضر تسهیلات و امکانات بی‌شماری در برابر فعالان اقتصادی و تجاری گشوده است از جمله نقل و انتقال سرمایه، کالا، نیروی کار، خدمات و اطلاعات به سرعت روزافزونی صورت می‌پذیرد و از اهمیت مرزهای بین کشورها به عنوان عامل محدودکننده ارتباطات و معاملات مرتباً کاسته می‌شود. با توجه به وسعت و حجم عظیم این‌گونه معاملات نیازی به گفتن نیست که آنها چه مقام مهمی را به عنوان منبع درآمد مالیاتی برای همه کشورها تشکیل می‌دهد. تحت این شرایط، همکاری بین دولت‌ها در تبادل اطلاعات لازم برای کشف و اخذ مالیات از چنین منابعی به طور روزافزون حائز اهمیت می‌گردد.

بنابراین ماده ۲۶ مدل کنوانسیون مالیاتی OECD به همین مقوله اختصاص داده شده است؛ که در اینجا به تشریح مفاد این ماده می‌پردازیم.

۱-۱-۱- رئوس اصلی اطلاعات مالیاتی قابل تبادل بین دولت‌ها

بند یک ماده ۲۶ حکم اصلی راجع به مبادله اطلاعات بین کشورهای عضو را بیان داشته است. بر این اساس مقامات صلاحیت‌دار دو دولت متعاقد اطلاعات مالیاتی را در اجرای موافقت‌نامه با یکدیگر مبادله می‌نمایند. طبق این بند هر نوع اطلاعاتی که به وسیله یک دولت متعاقد دریافت می‌شود به همان شیوه‌ای که اطلاعات به دست آمده، تحت قوانین آن دولت نگهداری می‌شود و به صورت محرمانه تلقی خواهد شد و صرفاً برای اشخاص یا مقامات از جمله دادگاه‌ها و مراجع اداری که به امر تشخیص، وصول و اجرا اشتغال دارند یا در مورد پژوهش‌های مربوط به مالیات‌های مشمول این موافقت‌نامه تصمیم‌گیری می‌کنند، فاش خواهد شد. اشخاص و مقامات یاد شده اطلاعات را فقط برای چنین مقاصدی مورد استفاده قرار خواهند داد.

همچنین اطلاعات مالیاتی تبادل شده می‌توانند از هر نوع مالیات و با هر مشخصاتی باشد و هدف از آن گسترش دامنه تبادل اطلاعات به منظور پیش‌بینی و پاسخگویی نسبت به اوضاع و احوال جدید جهانی در آینده باشد.

البته نباید شرط محدودکننده دیگری را در متن قرارداد فراموش کرد و آن اینکه مالیات‌های مورد نظر به هر حال نباید با مفاد موافقت‌نامه‌ها مغایرت داشته باشد. به عنوان مثال مالیات تبعیض‌آمیز از جمله مالیات‌های مغایر موافقت‌نامه تلقی می‌شود مانند اینکه مالیات بیشتری در حق خارجی‌ان نسبت به اتباع داخلی برقرار شود و دولتی که چنین مالیاتی را وضع کرده بخواند در همان مورد از دولت مقابل اطلاعاتی به دست آورد.

اما نکته دیگری که در این بند به آن اشاره شده در ارتباط با نوع اطلاعات درخواستی می‌باشد. اطلاعات درخواستی توسط یک دولت می‌تواند جنبه کلی داشته و به مؤدی معین و خاصی مربوط نباشد. به عنوان مثال در ارتباط با مالیات معینی چه ترفندهایی برای استفاده از راه‌های قانونی به منظور کاهش بار مالیاتی رایج است و یا انواع فرارهای متداول مالیاتی کدام‌اند. این اطلاعات برای اداره امور مالیاتی می‌توانند مفید باشد بدون اینکه به مؤدی و یا مؤدیان خاصی اشاره شود.

و در آخر اینکه ماده یک موافقت‌نامه موجب محدودیت تبادل اطلاعات نمی‌شود و حتی چنانچه مؤدی مقیم هیچ یک از دولت‌های طرف قرارداد نباشد، مبادله اطلاعات در خصوص وی نیز می‌تواند انجام شود. همچنین تبادل اطلاعات در مورد سایر انواع مالیات جایز است از جمله مالیات‌های غیرمستقیم.^۵

۱-۱-۲- تکالیف دولت‌ها (مراجع و مقامات) در حفظ اسرار و اطلاعات

سازمان‌های مالیاتی هر کشوری باید در تبادل اطلاعات مالیاتی در جریان همکاری‌های دوجانبه اطمینان کافی از یکدیگر داشته باشند؛ بنابراین کلیه اطلاعات دریافت شده و اطلاعات ارسال شده بین دولت‌ها محرمانه تلقی می‌گردد. همچنین حفظ اسرار و مجازات افشای آن تحت قوانین و مقررات اجرایی و جزایی کشور گیرنده اطلاعات می‌باشد.

مقامات دولتی متقاضی متعهد به مراعات رازداری نسبت به اطلاعات دریافتی مطابق موافقت‌نامه می‌باشند. البته مقررات داخلی مربوط به رازداری مالیاتی را نباید به گونه‌ای تفسیر کرد که نوعی مانع بر سر راه مبادله اطلاعات مطابق موافقت‌نامه محسوب گردد. اطلاعات به دست آمده تنها برای افراد و مقامات دخیل در تشخیص مالیات، وصول مالیات، اجرا گذاردن مالیات، برای تعقیب کیفری تخلفات مالیاتی، برای رسیدگی در امر دادرسی مالیاتی و همین‌طور جهت دعوی مطرح در محاکم و تصمیمات

۵. اکبر عرب مازار، «قرارداد مالیات مضاعف و مبادله اطلاعات مالیاتی»، مجله پژوهش‌نامه مالیات ۳۷ (۱۳۸۴)، ۱۸.

قضایی قابل افشا خواهد بود.

بدین ترتیب اطلاعات را می‌توان به مؤدی مالیاتی، نماینده وی یا شاهدان منتقل نمود. همچنین افشای اطلاعات برای مقامات دولتی یا قضایی مسؤول اخذ تصمیم در مورد افشای اطلاعات به مؤدی مالیاتی، نماینده وی و شاهدان مجاز خواهد بود. به علاوه اطلاعات را می‌توان نزد مراجع نظارتی افشا کرد. این مراجع نظارتی عبارتند از: مقاماتی که در قالب مدیریت عمومی دولت یک کشور متعاقد بر مقامات اجرا و وصول مالیات نظارت می‌کنند. مبادله اطلاعات ممکن است از حیث آگاهی‌ها و اخبار کلی باشد؛ مانند اینکه فرضاً بخواهند از طرفدارها، معافیت‌ها و روش‌های مالیات‌گریزی در کشور مقابل اطلاعاتی کسب کنند. معمولاً این‌گونه اطلاعات نیز مشمول قاعده کلی محرمانه بودن است.

به هر حال مراجع و مقامات دریافت‌کننده، این اطلاعات را صرفاً می‌توانند برای موارد و مقاصدی در ارتباط با مسأله مالیات و وصول مالیات مورد استفاده قرار دهند؛ اما ممکن است برخی از دولت‌ها بخواهند از اطلاعات کسب شده برای مقاصد غیرمالیاتی بهره‌جویند. به عنوان مثال می‌توان از پول‌شویی نام برد که در این صورت باید قراردادهای دیگری بین کشورها منعقد شود. به‌طورکلی در موارد فوق‌الذکر الزامی برای دولت‌ها وجود ندارد که مفاد کنوانسیون را عیناً و تماماً بپذیرند بلکه می‌توانند مقررات محدودکننده‌تری را در مورد خود و طرف قرارداد منظور نمایند.

۱-۱-۳- محدودیت‌های تبادل اطلاعات بین دولت‌ها

بند ۳ ماده ۲۶ موافقت‌نامه اجتناب از اخذ مالیات مضاعف حاوی محدودیت‌های خاصی در مورد تبادل اطلاعات به نفع دولت مورد تقاضا می‌باشد. در وهله نخست بند مذکور حاوی این توضیحات است که کشورهای طرف قرار داد موظف نیستند برای مبادله اطلاعات فراتر از قوانین و رویه‌های اداری خود یا طرف مقابل اقدام کنند؛ بنابراین اگر تهیه و ارسال اطلاعات مستلزم انجام اقدامی خلاف مقررات و رویه‌های اداری هر کشور باشد، طرف مورد تقاضا حق دارد از اجابت خواسته متقاضی خودداری کند. ولی یک نکته مسلم است و آن اینکه مقررات مربوط به محرمانه بودن اطلاعات مالیاتی در این رابطه قابل استفاده نخواهد بود؛ زیرا مقررات ماده ۲۶ موافقت‌نامه اجتناب از اخذ مالیات مضاعف پس از فرایند تصویب در مجلس به صورت قانون داخلی درمی‌آید.

حق امتناع از دادن اطلاعات مطابق بند ۳ در صورتی جایز است که ملاحظات یاد شده در رابطه با کشور متقاضی اطلاعات هم جاری باشد؛ به عبارت دیگر، کشوری که طبق قوانین یا رویه‌های اداری

خود از لحاظ انجام اقدام اداری مشابه با اشکال مواجه است نمی‌تواند از آزادی عمل بیشتر رایج در کشور مقابل استفاده کند و آن‌چنان اقدام اداری را تقاضا نماید که اگر مشابه آن را از خود آن کشور می‌خواستند برای انجام آن با مشکل قانونی و اداری مواجه می‌شد. به طور خلاصه در مورد تبادل اطلاعات اصل معامله متقابل جاری است.

جزء «ب» ماده ۲۶ کنوانسیون سازمان همکاری و توسعه اقتصادی بسیاری از قراردادهای مالیات مضاعف، محدودیت دیگری را بر تبادل اطلاعات جاری ساخته است و آن اینکه به موجب قوانین یا رویه‌های اداری معمول در یکی از دو کشور قابلیت کسب چنان اطلاعاتی مقدور نباشد. در اینجا نیز اصل معامله متقابل جاری است یعنی محدودیت مورد بحث حتی در مواردی برقرار است که تحصیل اطلاعات مشابه در کشور تقاضاکننده اطلاعات با مانع قانونی یا رویه‌ای مواجه باشد، هر چند در کشور مورد تقاضا از این بابت محدودیتی وجود نداشته باشد.

پس جزء «الف» مربوط به حالتی است که انجام یک یا چند اقدام اداری معین در رابطه با تهیه و تبادل اطلاعات منع قانونی و رویه‌ای داشته باشد و بند «پ» به منع قانونی یا رویه‌ای در مورد تبادل نوع یا انواع خاصی از اطلاعات صرف نظر از نحوه اقدام مربوط است. جزء «ج» بند ۳ راجع به مواردی است که تبادل اطلاعات موجب افشای اسرار تجاری - صنعتی و غیره شود. در اغلب موارد در مبادله اطلاعات هیچ‌گونه اسرار تجاری، شغلی، صنعتی و نظایر آن تبادل نمی‌گردد. راز تجاری یا شغلی عبارت است از واقعیت‌ها و شرایطی که از اهمیت اقتصادی فراوانی برخوردار است و می‌توان از آن به طور عملی بهره گرفت و استفاده غیرمجاز از آن شاید به خساراتی شدید بیانجامد (مثلاً ورشکستگی)

اسرار و اطلاعات تجاری - صنعتی و غیره که از طرف دولتی مورد تقاضا قرار می‌گیرد می‌بایستی واقعاً متضمن اسرار و رموز قابل توجهی باشد و افشای آنها سبب ضرر محسوسی شود تا بتوان به استناد آن از ارائه اطلاعات خودداری نمود.

برخی اوقات اسناد در بردارنده چنین اسرار شغلی، صنعتی و غیره نزد بانک‌ها به امانت سپرده می‌شود و برای گرفتن وام به طور محرمانه به اطلاع بانک رسانده می‌شود. در این موارد می‌توان از ارائه اسناد و اطلاعات مربوط به چنین مواردی به استناد محدودیت جز «ج» بند ۳ ماده ۲۶ خودداری نمود. بند ۳ همچنین شامل محدودیت‌هایی در قبال اطلاعاتی بین دولت‌ها می‌شود که با منافع حیاتی و نظم عمومی آنها مغایرت دارد.

به عبارتی دیگر دولت‌های متعاقد برای تبادل اطلاعاتی که افشای آن مغایر خط مشی عمومی (نظم

عمومی) آنهاست، الزامی ندارند. به عنوان مثال در مواردی که درخواست اطلاعات از جانب کشوری جهت پیگیری‌های سیاسی، نژادی و غیره صورت پذیرد، در این حالت نیز کشور مورد تقاضا می‌تواند از ارائه اطلاعات خودداری کند.

همچنین این محدودیت در مواردی که اطلاعات در ارتباط با اسرار دولتی که افشای آن مغایر با منافع حیاتی دولت مورد تقاضا باشد، صدق می‌کند. بدین ترتیب مسائل مغایر با نظم عمومی به ندرت در مبادله اطلاعات میان دولت‌ها در موافقت‌نامه‌ها مطرح می‌گردد.^۶ در نهایت اینکه مقررات بندهای ۱ و ۲ در هیچ مورد به نحوی تغییر نخواهد کرد که یک دولت متعاقد را وادار سازد:

الف - اقدامات اداری خلاف قوانین و عرف رویه اداری خود با دولت متعاقد دیگر اتخاذ نماید؛
ب - اطلاعاتی را فراهم نماید که طبق قوانین یا رویه اداری خود یا دولت متعاقد دیگر قابل تحصیل نباشد؛

ج - اطلاعاتی را فراهم نماید که منجر به افشای هر نوع اسرار تجاری، شغلی، صنعتی، بازرگانی یا حرفه‌ای یا فرایند تجاری شود یا افشای آن خلاف سیاست و نظم عمومی باشد.^۷

۱-۱-۴- توسعه دامنه تبادل اطلاعات بین دولت‌ها

بند ۴ برای بررسی صریح تعهد مبادله اطلاعات در موقعیت‌هایی شکل گرفت که اطلاعات درخواستی از حیث مالیات داخلی مورد نیاز دولت مورد تقاضا نباشد. بند مزبور در واقع دامنه تبادل اطلاعات را به دو مورد تسری داده است. نخست موردی که در کشور متقاضی اطلاعات، پرونده مالیاتی خاصی مطرح نباشد تا در مورد آن کسب اطلاعات ضرورت پیدا کند. به عنوان مثال همان‌طور که در بند ۲ ماده ۲۶ افشای اطلاعات به منظور تشخیص، وصول، اجرا و تعقیبات دعاوی مالیاتی صورت می‌پذیرد، یعنی باید پرونده خاصی مطرح بوده باشد. اکنون این بند دامنه همکاری اطلاعاتی بین کشورهای متعاقد را وسعت بخشید و آن را شامل مواردی هم نموده است که موضوع پرونده مالیاتی خاصی هم در میان نباشد.

مورد تسری دوم مربوط به کشورهایی است که طبق قانون یا رویه داخلی در صورتی می‌توانند به کسب

۶. وزارت امور اقتصادی و دارایی، موافقت‌نامه تبادل اطلاعات موضوعات مالیاتی میان دولت‌های عضو ا.ک.و، ۱۴۰۰.
۷. اکبر عرب مازار، «قرارداد مالیات مضاعف و مبادله اطلاعات مالیاتی»، مجله پژوهشنامه مالیات ۳۸ (۱۳۸۴)، ۱۷.

اطلاعات و بازرسی دفاتر مؤدیان و اقدامات اداری و قضایی مشابه مبادرت نمایند که چنان اطلاعاتی در مورد مالیات داخلی خودشان مفید باشد. اکنون بند ۴ ماده ۲۶ اجازه می‌دهد که همچنین کارهای بازرسی و بررسی و غیره را در مواردی هم انجام دهند که ربطی به مالیات داخلی خودشان نداشته باشد و این کار را صرفاً به خاطر تقاضای کشور طرف قرارداد انجام دهند.

۱-۱-۵- شیوه مبادله اطلاعات

مطابق ماده ۲۶ مبادله اطلاعات مالیاتی به سه طریق انجام می‌شود:

الف - برحسب تقاضا: یعنی یکی از دو طرف قرارداد تقاضای خود را در این زمینه به طرف دیگر تسلیم می‌کند.

ب - مبادله علی‌الراس و خودکار: یعنی در هر مورد که منبع درآمد در یک کشور متعاقد قرار دارد و دریافت‌کننده درآمد در کشور مقابل اقامت دارد، اطلاعات مربوط به طور سیستماتیک از سوی کشور اول به مقامات صالحه کشور دوم اعلام می‌شود.

ج - مبادله داوطلبانه است و آن در حالتی است که دولتی در بررسی‌های خود به اطلاعاتی دست یابد که آن را برای طرف مقابل نیز مفید بداند و نسبت به ارسال آن اقدام نماید. البته می‌توان ترکیبی از این شیوه‌ها را به کار برد و نیز منعی ندارد که کشورهای متعاقد شیوه‌های دیگری را مفید بدانند و از آن استفاده نمایند.

۱-۱-۶- تعیین حق شرط در تبادل اطلاعات مالیاتی

در کنوانسیون‌های بین‌المللی بسیار رایج است که برخی از کشورهای عضو ضمن قبول مفاد کنوانسیون آن پاره‌ای ملاحظات را نسبت به خود اعلام می‌دارند که فرضاً بخشی از کنوانسیون را تحت شرایطی می‌پذیرند یا حق خاصی را برای خود محفوظ می‌دارند؛ به عبارت دیگر حق شرط برای خود قائل می‌شوند. در موافقت‌نامه‌های مالیاتی نیز این حق شرط از سوی کشورها پذیرفته شده است. اکثر ملاحظات و حق شرط در این موافقت‌نامه‌ها در ارتباط با تبادل اطلاعات بانکی و مالی می‌شود. به عنوان مثال کشورهای برزیل و مالزی حق شرط خود را نسبت به عدم درج بند ۵ در موافقت‌نامه‌های خود اعلام نموده‌اند. نمونه‌ای از کاربرد بند ۵ در موافقت‌نامه‌های مالیاتی به طور مثال ذکر می‌گردد. فردی که در دولت هندوستان مشمول مالیات است، در دولت ایران نزد بانک پارسیان ایران حساب بانکی دارد. دولت هندوستان سرگرم رسیدگی به اظهارنامه مالیات بر درآمد فرد مزبور بوده و به منظور احراز وجود هر گونه

سپرده درآمد اکتسابی و مالیات نداده، تمامی درآمدهای حساب بانکی و اطلاعات مالی محفوظ نزد بانک پارسیان را از دولت ایران درخواست می‌کند. دولت ایران در صورت پیش‌بینی بند ۵ در موافقت‌نامه خود با کشور هندوستان، باید اطلاعات بانکی مورد تقاضا را برای دولت هندوستان تأمین کند. لازم به ذکر است که مبادله اطلاعات بانکی در موافقت‌نامه‌های مالیاتی ایران با سایر کشورها پیش‌بینی نشده است.

۱-۱-۷- تبادل اطلاعات بانکی و مالی بین دولت‌ها

بند ۵ مسائل مربوط به تبادل اطلاعات بانکی و مالی بین دولت‌ها را مطرح می‌کند. مطابق این بند تمامی کشورهای عضو موافقت‌نامه می‌توانند اطلاعات بانکی و مالی بدون محدودیت را مبادله نمایند. البته اجرای این بند در موافقت‌نامه برای بسیاری از دولت‌ها که دارای نظام محرمانگی اطلاعات بانکی هستند، با مقاومت‌هایی همراه بوده است؛ مانند سوئیس و آذربایجان. این کشورها تحت فشار طرح‌هایی قرار دارند و فضای بین‌المللی، قوانین و مقررات داخلی خود را تغییر دادند تا از عهده پذیرش مبادله اطلاعات بانکی برآیند. همچنین مبادله اطلاعات بانکی در موافقت‌نامه‌های مالیاتی ایران پیش‌بینی نگردیده است.

وفق مفاد بند ۵ دولت‌های متعاقد نباید صرفاً به دلیل حفظ اطلاعات نزد بانک‌ها یا سایر مؤسسات مالی بر مبنای رازداری بانکی از تأمین اطلاعات برای سایر دول متعاقد خودداری نمایند. لذا یک دولت متعاقد نباید صرفاً به دلیل حفظ اطلاعات نزد اشخاص به عنوان نماینده یا امین، از تأمین اطلاعات مزبور امتناع ورزد. به عنوان مثال هر گاه یک دولت متعاقد قانونی داشته باشد که به استناد آن تمامی اطلاعات محفوظ نزد امین صرفاً به دلیل حفظ آن نزد امین، در زمره اسرار حرفه‌ای تلقی نماید، آنگاه چنین دولتی نمی‌تواند قانون مزبور را مبنایی برای امتناع از تأمین اطلاعات به دولت متعاقد دیگر قرار دهد.^۸

امروزه بیشتر کشورها به اتفاق آرا بر مصالح و منافع حاصل از دسترسی به اطلاعات بانکی در راستای اهداف مالیاتی و مبادله اطلاعات در سطح بین‌الملل اذعان دارند. با این حال، دستیابی به این اطلاعات به دلایل متعددی که مهم‌ترین آنها رعایت اصل «رازداری بانکی» است با دشواری‌هایی همراه است.

۸. تصویب‌نامه شماره ۳۳۳۰۳/ت۵۸۶۶۹ مورخ ۱۴۰۰/۰۳/۲۹ هیأت وزیران.

۱-۲- تأثیر حفظ اسرار بانکی بر درآمدهای مالیاتی دولت‌ها

عدم دستیابی به اطلاعات بانکی در راستای اهداف مالیاتی آثار نامطلوب داخلی متعددی به همراه دارد. این امر توانایی ادارات مالیاتی برای تعیین و وصول مبالغ صحیح مالیاتی را تقلیل می‌دهد. به علاوه، ممکن است مؤدیان با بهره‌مندی از اصل رازداری بانکی و کتمان درآمد نیل به اهداف مالیاتی را تحت تأثیر قرار دهند. فقدان دستیابی به اطلاعات بانکی گاه سبب می‌شود که درآمد حاصل از کسب و کار و دارایی‌های غیرمنقول بیش از فعالیت‌های زیرزمینی، فعالیت‌های غیرقانونی و درآمد کتمان شده متحمل بار مالیاتی شوند. این امر باعث رواج بی‌عدالتی‌های مالیاتی در بین مؤدیان تمکین‌کننده و مؤدیان فاقد رفتارهای تمکینی می‌شود و به‌طور مشخص «عدالت افقی» را در میان مؤدیان مالیاتی مخدوش می‌کند چراکه درآمد مؤدیان تمکین‌کننده پس از کسر مالیات، کمتر از درآمد کسانی است که با برخورداری از رازداری بانکی کشورها از افشای درآمدهای خود محافظت می‌کنند. به علاوه، اگر فقدان دستیابی به اطلاعات بانکی باعث کاهش قابل توجه درآمدهای مالیاتی گردد، دولت‌ها به دلیل مشکلات تأمین هزینه‌های مجبور خواهند شد تا در مورد ارائه خدمات تجدیدنظر کنند. از این گذشته، فقدان دستیابی به اطلاعات بانکی در سطح سازمان امور مالیاتی، هزینه‌های تمکین را افزایش می‌دهد چراکه لازم می‌شود برای یافتن اطلاعات تحت حمایت رازداری بانکی تلاش شود. این تلاش‌های مضاعف، منابع با ارزش را از سایر فعالیت‌های سازمان مالیاتی منحرف می‌کند. این امر بار اضافی را بر سازمان مالیاتی تحمیل می‌کند. ادارات مالیاتی و مؤدیان هر دو می‌توانند از گزارش خودکار اطلاعات توسط مؤسسات مالی بهره‌مند شوند. گزارش خودکار اطلاعات از سوی مؤسسات مالی از نظر رسیدگی به اطلاعات گزارش شده مؤدیان سودمند است. همچنین، گزارش‌دهی خودکار، ادارات مالیاتی را در اجرای برنامه‌ها یاری می‌کند و چه بسا با کاهش بار تمکین، مؤدیان نیز از این برنامه‌ها سود ببرند. بدون دسترسی به اطلاعات بانکی نیل به هیچ یک از این منافع میسر نمی‌باشد. در صورت عدم دستیابی ادارات مالیاتی به اطلاعات بانک‌ها (از طریق درخواست‌های ویژه برای اطلاعات و یا از طریق گزارش‌دهی خودکار) ممکن است هزینه‌های تمکین مؤدیان افزایش یابد و یا مسؤولیت ارائه گزارش‌های اضافی به آنان تحمیل گردد. فرار مالیاتی مؤدیان با سوءاستفاده از رازداری بانکی و کتمان ماهیت واقعی معاملات و درآمدها از مراجع مالیاتی باعث کاهش اعتماد مؤدیان و وظیفه‌شناس نسبت به عدالت در سیستم مالیاتی می‌گردد. باور به عدالت‌محوری سیستم مالیاتی در تشویق به تمکین داوطلبانه مؤدیان الزامی است. با افزایش تعداد مؤدیانی که سهم بار مالیاتی خود را غیرمنصفانه می‌دانند، احتمالاً

تعداد موارد عدم تمکین نیز افزایش می‌یابد.

در نهایت، کشورهایی که به طور غیرمعقول از دسترسی به اطلاعات بانکی جلوگیری می‌کنند و در عین حال از درآمدهای مالیاتی اندک نیز برخوردار می‌باشند. پس از چندی خود را تا حدود زیادی تأمین‌کننده منابع مالی قاچاقچیان مواد مخدر، عاملان جرایم سازمان‌یافته و دیگر عناصر تبهکارانه خواهند یافت. با استقرار چنین الگوهایی کنترل تأثیرات داخلی این عوامل دشوار خواهد بود و چه بسا یکپارچگی مراجع دولتی نیز تضعیف شود.^۹

۱-۳- تأثیر حفظ اسرار بانکی بر درآمدهای مالیاتی از بعد بین‌المللی

آزادسازی بازارهای مالی و پیشرفت فناوری‌ها در حوزه سیستم‌های ارتباطی، دستیابی به تسهیلات بانکی خارجی را آسان نموده و توسعه داده است. در حال حاضر، با گسترش دستیابی مردم به اطلاعات و فناوری‌ها احتمال عدم تمکین از قوانین مالیاتی در سطح بین‌المللی نیز افزایش یافته است. این امر نیازمند همکاری وسیع بین‌المللی است. کشورهای دارای قوانین رازداری بانکی یا روال‌های محدوده‌کننده دستیابی به اطلاعات بانکی، مراجع مالیاتی خود را از ارائه اطلاعات به موجب قراردادهای مالیاتی یا دیگر مساعدت‌های قانونی دوجانبه به هم‌تاهای خود در دیگر کشورها بازمی‌دارند و این امر برقراری همکاری‌های بین‌المللی را محدود خواهد کرد. به علاوه، عدم دستیابی به اطلاعات بانکی برای مقاصد مالیاتی ممکن است باعث تخریب جریان‌های مالی و سرمایه‌ای گردد و رقابت‌های مضر مالیاتی را سبب شود. گزارش سازمان OECD با عنوان «رقابت زیان‌بار مالیاتی: معضل نوظهور جهانی» در شناسایی اقدامات زیان‌بار مالیاتی به فقدان انتقال مؤثر اطلاعات به ویژه اطلاعات بانکی به عنوان یکی از عوامل مهم در کنار سایر عوامل اشاره دارد. تأثیرات روال یا قوانین رازداری بانکی يك کشور در رقابت ناسالم مالیاتی، به میزان دستیابی مراجع به اطلاعات بانکی در راستای مقاصد مالیاتی بستگی خواهد داشت. فقدان دستیابی به اطلاعات بانکی ممکن است ناشی از قوانین رسمی نباشد بلکه از سیاست‌های اداری یا روال بازدارنده انتقال اطلاعات نشأت گرفته باشد. پیشرفت فناوری، انجام معاملات بین‌المللی و دستیابی به مؤسسات مالی کشورهای خارجی را در سطح وسیع امکان‌پذیر ساخته است که این امر می‌تواند پایه‌های مالیاتی دیگر کشورها را به‌طور جدی تخریب نماید. در نتیجه،

۹. فرشته حاج محمدی، «الزامات قانونی دستیابی و تبادل اطلاعات بانکی و مالیاتی در داخل و خارج از کشور»، فصلنامه تخصصی مالیات ۵۳ (۱۳۸۸)، ۹۶.

امروزه عدم تمکین از قوانین مالیاتی در سطح بین‌الملل، بیش از گذشته سازمان‌های امور مالیاتی را تهدید می‌کند. به همین دلیل، دستیابی مراجع مالیاتی به اطلاعات بانکی طرف‌های قرارداد از اهمیت فزاینده‌ای برخوردار است.

۱-۴- مدل جهانی تبادل اتوماتیک اطلاعات بانکی و مالیاتی (فتکا ۱۰-گتکا^{۱۱})

سال‌های طولانی اختلافات جدی بین استانداردهای گزارش‌دهی مالیاتی کشورهای مختلف وجود داشته و این سبب شده برخی کشورها، پناهگاه فرارکنندگان از پرداخت مالیات و برخی کشورها نیز میلیون‌ها دلار از این بابت متضرر شوند. تخمین زده می‌شود که دولت آمریکا تنها در یک سال، بالغ بر ۱۰۰ میلیارد دلار درآمد را به واسطه وجود بهشت‌های مالیاتی از دست داده است.

این موضوع سبب شد آمریکا در سال ۲۰۱۰ فتکا (قانون اخذ مالیات از حساب‌های خارجی) را تصویب کند. طبق فتکا مؤسسات مالی خارجی ملزم می‌شوند که اسامی صاحبان حساب (که آمریکایی هستند) و تراکنش‌های آنها را گزارش کنند و در صورتی که مؤسسه مالی از این امر قصور بورزد، جریمه‌ای علیه آن وضع می‌کند. البته بحث‌های زیادی در خصوص یک‌جانبه بودن این قانون انجام شده است، گویی آمریکا مؤسسات مالی خارجی را مأمور مالیاتی خود تصور کرده است. تطبیق با فتکا برای مؤسسات مالی دنیا هزینه‌های سنگینی نیز در پی داشته است. به‌طور مثال، ۵ بانک بزرگ کانادایی برای تطبیق با فتکا حدود ۷۰۰ میلیون دلار هزینه کرده‌اند.

در ۶ مه سال ۲۰۱۴، سازمان همکاری‌های اقتصادی و توسعه (OECD) بیانیه‌ای را در خصوص تبادل اتوماتیک اطلاعات در سطح جهانی، در مورد موضوعات مربوط به مالیات، در سطح وزرای عضو به تصویب رساند که ایده آن برگرفته از فتکا بود. در ۲۰ جولای همان سال، گروه ۲۰ و سازمان همکاری‌های اقتصادی و توسعه، مشترکاً یک مدل جهانی برای تبادل اتوماتیک اطلاعات را ارائه دادند؛ با این هدف که اقداماتی که علیه فرار مالیاتی انجام می‌شود و همچنین اعتماد و شفافیت در نظام بین‌المللی مالیات را تقویت کنند. این اقدام مشترک و مدل پیشنهادی، منجر به ایجاد یک استاندارد واحد جهانی برای تبادل اطلاعات مربوط به مالیات در سطح جهان شد که در ۱۳ فوریه ۲۰۱۴ رسماً از سوی سازمان همکاری‌های اقتصادی و توسعه ارائه شد. نام رسمی این استاندارد، «تبادل اتوماتیک اطلاعات (AEOI)» یا «استاندارد مشترک گزارش‌دهی (CRS)» و نام غیررسمی آن گتکا (GATCA) است

10. Foreign Account Tax Compliance Act

11. Global Account Tax Compliance Act

که ورژن جهانی فتکا است (البته استاندارد مشترک گزارش‌دهی مواردی فراتر از موارد پیش‌بینی‌شده در فتکا را پوشش می‌دهد). گتکا یک چهارچوب جهانی برای تبادل اطلاعات مربوط به مالیات از طریق استاندارد مشترک گزارش‌دهی است. در سپتامبر ۲۰۱۴، وزرای عضو گروه ۲۰ در نشست خود در استرالیا، برنامه اجرای استاندارد مشترک گزارش‌دهی را نیز صادر کردند.

۱-۵- استاندارد مشترک گزارش‌دهی (CRS)

استاندارد مشترک گزارش‌دهی یک استاندارد برای تبادل اطلاعات مالیاتی در سطح جهانی است که سازمان همکاری‌های اقتصادی و توسعه در سال ۲۰۱۴ آن را معرفی کرده و هدف آن مقابله با فرار مالیاتی است. تا پیش از سال ۲۰۱۴، اکثر کشورهای عضو توافق‌نامه‌هایی که موضوعات تسهیم‌داری، درآمد و اطلاعات مالیاتی را در دستور کار خود داشتند، اطلاعات خود را بر اساس «تقاضای دریافتی» به اشتراک می‌گذاشتند. لیکن سیستم جدید مقرر می‌کند که کلیه اطلاعات مرتبط به صورت اتوماتیک و سیستماتیک انتقال یابد.

این سند به نسبت مفصل که نامش «استاندارد تبادل اتوماتیک اطلاعات مالی حساب‌ها» است، استانداردهایی را در مورد شناسایی و گزارش‌دهی معرفی می‌کند. در بخش الزامات شناسایی، هدف این است که اطلاعات کافی در خصوص صاحبان حساب‌ها گردآوری شود تا حساب‌هایی که صاحبان آنها خارجی هستند شناسایی شوند. در بخش گزارش، برای هر حساب خارجی، مشخصات حساب و صاحب آن، مانده حساب و نقل و انتقالات آن گزارش می‌شود و در صورت استعلام اطلاعات بیشتر نیز اعلام خواهد شد.

این استاندارد از کشورها می‌خواهد که از مؤسسات مالی خود اطلاعات مدنظر را دریافت و آنها را به صورت اتوماتیک با سایر کشورها به صورت سالانه تبادل کنند. این استاندارد نوع اطلاعات مالی که باید تبادل شوند، مؤسسات مالی که باید گزارش بدهند، انواع مختلف حساب و پرداخت‌کنندگان مالیات که تحت پوشش قرار می‌گیرند و رویه‌های شناسایی مشتری را که مؤسسات مالی باید انجام بدهند، تشریح و تبیین کرده است.

۱-۶- توافق‌نامه چندجانبه بین مقامات ذی‌صلاح (CAA)

بعد از تدوین استاندارد مشترک گزارش‌دهی، یک گام مهم برای عملیاتی کردن چهارچوب حقوقی آن، امضای توافق‌نامه چندجانبه بین مقامات ذی‌صلاح برای اجرای استاندارد بود که در اکتبر ۲۰۱۴ اتفاق

افتاد و امکان تبادل اتوماتیک اطلاعات تحت استاندارد مشترک گزارش‌دهی را عملیاتی کرد. مبنای این توافق‌نامه، ماده ۶ «کنوانسیون معاضدت متقابل اداری در موضوعات مربوط به مالیات» است که سازمان همکاری‌های اقتصادی و توسعه و همچنین شورای اروپا در سال ۱۹۸۸ آن را تصویب کردند. این کنوانسیون کامل‌ترین ابزار چندجانبه موجود برای انواع همکاری‌های مالیاتی - اعم از ارائه اطلاعات بر اساس تقاضا، تبادل اتوماتیک اطلاعات، تبادل خودبه‌خود اطلاعات و تبادل هم‌زمان اطلاعات - را ارائه می‌دهد. تمام کشورهای گروه ۲۰، تقریباً تمام کشورهای عضو سازمان همکاری‌های اقتصادی و توسعه، مراکز مهم مالی و تعداد زیادی از کشورهای در حال توسعه به این کنوانسیون و پروتکل الحاقی آن (۲۰۱۰) پیوسته‌اند.^{۱۲}

این مدل توافق، یک توافق بین‌الدولی است و مبنای قانونی برای تبادل اطلاعات مالی حساب‌ها بین کشورها محسوب می‌شود و مشابه توافق‌نامه‌های بین‌الدولی است که در فتکا استفاده می‌شود؛ مانند فتکای مدل یک که در آن مؤسسات مالی خارجی تمام گزارش‌های خود را برای مقام مالیاتی خود ارسال می‌کنند و مقام مالیاتی آن را برای آمریکا ارسال می‌کند. در مدل توافق بین مقامات ذی‌صلاح نیز مؤسسات مالی به مقام مالیاتی خود گزارش می‌دهند؛ بنابراین دغدغه نقض محرمانه بودن اطلاعات از سوی مؤسسات مالی وجود نداشته و طی این توافق کشورها مشخص می‌کنند که چه نوع درآمدهایی و نیز درآمد چه افرادی به‌صورت اتوماتیک باید گزارش شود. تعداد اعضای عضو این توافق‌نامه تاکنون ۹۵ کشور می‌باشد.

برخی کشورهایی که تفاهم‌نامه چندجانبه بین مقامات ذی‌صلاح برای تبادل اتوماتیک اطلاعات مالی حساب‌ها را امضا نموده‌اند عبارتند از: آلبانی، آنگولا، آرژانتین، استرالیا، اتریش، جمهوری آذربایجان، بحرین، بلژیک، برزیل، بلغارستان، کانادا، جزایر کایمن، شیلی، چین، کلمبیا، جزایر کوک، کرواسی، قبرس، جمهوری چک، دانمارک، استونی، فنلاند، فرانسه، آلمان، غنا، یونان، مجارستان، ایسلند، هند، اندونزی، ایرلند، ایتالیا، ژاپن، کره جنوبی، کویت، لبنان، لیتوانی، لوکزامبورگ، مالزی، موریتانی، مکزیک، هلند، نیوزیلند، نیجریه، نروژ، پرتغال، رومانی، روسیه، عربستان سعودی، سنگاپور، اسلوانی، آفریقای جنوبی، اسپانیا، سوئد، سوئیس، ترکیه، امارات متحده، انگلستان و اروگوئه. برخی از این کشورها متعهد شده‌اند که از سال ۲۰۱۷ گزارش‌دهی خود را آغاز کنند و برخی دیگر از سال ۲۰۱۸ چنین خواهند کرد.

۱۲. فاطمه مهجوریان، «از فتکا تا گتکا»، روزنامه دنیای اقتصاد، ۱۴ آبان ماه ۱۳۹۶.

گام بعدی نیز اجرایی کردن این استاندارد بوده است. برای اجرایی کردن این استاندارد، کارگاه‌های آموزشی برای مقامات دولتی در سال ۲۰۱۵ برگزار شده است. کمک‌های فنی اجرایی به کشورهای مختلف ارائه شده و سازمان همکاری‌های اقتصادی و توسعه نیز کتاب راهنمای اجرای استاندارد مشترک گزارش‌دهی را منتشر کرده است. از ۷ آگوست ۲۰۱۷ بیش از ۲ هزار رابطه تبادل دوجانبه بین ۷۰ کشور متعهد به استاندارد مشترک گزارش‌دهی فعال شده و مقرر است از سپتامبر ۲۰۱۷ تبادل اطلاعات آغاز شود.

هر کشور عضو، سالانه اطلاعات زیر را با کشور دیگری که نزد وی حساب قابل گزارش دارد، تبادل می‌نماید:

- ۱- نام، آدرس و اطلاعات شناسایی مربوط به پرداخت‌کننده مالیات و زمان و محل تولد هر فردی که در خصوص وی گزارش ارسال می‌شود؛
- ۲- شماره حساب؛
- ۳- نام و شماره شناسایی مؤسسه مالی که گزارش را ارسال می‌کند؛
- ۴- مانده حساب در انتهای سال تقویمی یا در زمان بستن حساب.

۱-۶-۱- تفاوت فتکا و گتکا

بدیهی است که در گتکا، کشورها در یک موضع برابر قرار دارند و هیچ کشوری مقررات خود را به کشور دیگر تحمیل نمی‌کند و از این بابت کشورها وارد یک بازی برد-برد می‌شوند. همچنین وجود یک استاندارد جهانی واحد گزارش‌دهی به جای سیستم‌های انفرادی متعدد کار را برای مؤسسات مالی سهل‌تر می‌کند و هزینه‌های کمتری برای آنها به همراه دارد. اگرچه گتکا، از قالب‌های موجود در فتکا استفاده می‌کند، اما تفاوت‌های مشهودی با آن دارد، از جمله آنکه:

- شناسایی: گتکا الزامات جدی برای افتتاح حساب دارد.
- اصل متقابل: گتکا کاملاً مبتنی بر اصل متقابل است.
- استاندارد شده: برخلاف بخش‌هایی از فتکا، عبارات، مفاهیم و رویکردها همگی استاندارد شده‌اند و نیازی به مذاکرات بیشتر بین کشورها نیست.
- سقف: برخلاف فتکا که سقف‌هایی در نظر گرفته است (از جمله حساب‌های با موجودی بالای ۵۰

هزار دلار)؛ گتکا سقفی در نظر نمی‌گیرد.

معافیت‌ها: در فتکا استثنائاتی وجود دارد که در گتکا قابل اعمال نیست.

ارز مورد گزارش: در فتکا علی‌القاعده ارز مورد گزارش همواره دلار آمریکا می‌باشد، لیکن در گتکا ارز مورد گزارش بسته به کشورهای مختلف، متفاوت است.

جریمه: گتکا جریمه جدی بر عهده مؤسساتی که تطبیق ندارند، نمی‌گذارد و مکانیزم اجرای آن بیشتر بر دوش حاکمیت است؛ در حالی که در فتکا این‌گونه نیست.

مؤسسه مالی گزارش‌دهنده: تعریف گتکا از مؤسسه مالی گزارش‌دهنده متفاوت از فتکا است؛ بنابراین یک مؤسسه مالی که ممکن است طبق فتکا موظف به ارسال گزارش نباشد، ممکن است تحت گتکا چنین وظیفه‌ای به عهده داشته باشد.

اگرچه آمریکا در ظاهر با استانداردهای گتکا موافقت نموده است، لیکن تلاش جدی برای پیوستن به آن نکرده است و همچنین علامتی دال بر اینکه قانون گتکا را جانشین فتکا خواهد کرد از خود نشان نداده است. اصلاح قوانین مربوط به مالیات این امید را برای آمریکایی‌ها به وجود آورده بود که شاید قانون فتکا لغو شود که تاکنون چنین نشده است.

۱-۶-۲- رویکرد ایران نسبت به عضویت در گتکا

بانک‌های ایرانی در دوران پسابرجام با رویه‌های متعددی روبه‌رو شدند که طی سال‌های متمادی در نظام بانکداری بین‌المللی جای خود را باز کرده بودند. آشنایی با این استانداردها و رویه‌ها و تشخیص اینکه آیا نیاز به تصمیم حاکمیتی دارند یا تنها اقدامات فنی هستند که باید توسط بانک‌ها اجرا شوند و سپس ارجاع موضوعات به نهادهای ذی‌ربط برای اتخاذ تصمیمات کلان، حاکمیتی و ...، جملگی زمان زیادی را صرف کرده و در برخی موارد، این موضوعات همچنان در دست بررسی و تصمیم‌گیری است.

بنابراین برای استانداردهایی که از این پس جامعه بین‌المللی در خصوص آنها اجماع می‌کند (از جمله گتکا)، ایران نیز باید همگام با سایر کشورها به موقع منافع خود را بسنجد و در خصوص آنها تصمیم بگیرد و پیش از آنکه تبدیل به معضل شوند، رویکرد خود را مشخص نماید. در غیر این صورت ممکن است در آینده‌ای نزدیک، گتکا نیز از جمله موانع موجود بر سر راه روابط کارگزاری بانک‌های ایرانی شود.

با توجه به کشورهایی که به گتکا پیوسته‌اند و رابطه مثبت سیاسی ایران با برخی از آنها و همچنین از آنجا که گتکا بر اصل متقابل استوار است و کشورها جایگاه برابری دارند، به نظر می‌رسد گتکا برای ایران

گزینه مطلوب‌تری نسبت به فتکا باشد. با وجود این، این موضوع نیاز به بررسی دقیق و کارشناسی دارد و هدف از این مقاله معرفی موضوع و جلب توجه مقامات ذی‌صلاح برای انجام بررسی‌های کارشناسی در این خصوص است تا بتوان تصمیماتی اخذ کرد که منافع ملی کشور را به بهترین نحو و به صورت مقتضی پوشش دهد.

نتیجه‌گیری

موافقت‌نامه‌های بین‌المللی مالیاتی در جهان امروز از سویی به دلیل مزایایی که برای دولت‌ها دارد گسترش زیادی یافته است. از مزایای این موافقت‌نامه‌ها می‌توان به مالیات مضاعف، افزایش انگیزه برای انجام فعالیت‌های سرمایه‌گذاری در قلمرو دولت‌ها، تعدیل نرخ‌های مالیاتی، تسهیل همکاری‌های متقابل اقتصادی، همکاری در جهت انتقال منابع (سرمایه، تکنولوژی، کالا و خدمات) و وصول مطالبات از طریق تبادل اطلاعات بین مقامات صلاحیت‌دار دولت‌ها نام برد.

از سوی دیگر، موافقت‌نامه‌های تبادل اطلاعات مالیاتی به سبب جنبه بین‌المللی خود به مبحثی مهم در زمینه حقوق بین‌الملل بدل شده و بالطبع مورد توجه و بحث محافل جهانی قرار گرفته‌اند. الگوی عمل ایران مانند بسیاری از کشورهای دیگر برگرفته از الگوهای بین‌المللی سازمان همکاری و توسعه اقتصادی (OECD) و سازمان ملل (UN) می‌باشد.

در این ارتباط نیز کشور ما بیش از ۶۵ قرارداد اجتناب از اخذ مالیات مضاعف با سایر کشورها منعقد نموده که هدفش علاوه بر ممانعت از اخذ مالیات مضاعف، همکاری برای جلوگیری از فرار مالیاتی و افزایش شفافیت فعالیت‌های اقتصادی می‌باشد. یکی از مصادیق بسیار بارز این همکاری مبادله اطلاعات مالیاتی بین کشورهای طرف قرارداد در اجرای احکام ماده ۲۶ این موافقت‌نامه می‌باشد.

در این راستا نیز مقامات صلاحیت‌دار کشور، در انعقاد قرارداد با سایر کشورها به استناد ماده ۲۶ موافقت‌نامه اجتناب از اخذ مالیات مضاعف موظفند مواردی را رعایت نمایند. از جمله اینکه فقط اطلاعات ضروری مربوط به مالیات‌های مشمول موافقت‌نامه مبادله شود و اطلاعات مبادله شده باید به صورت محرمانه تلقی گردد و فقط برای اشخاصی که در امر وصول مالیات اشتغال دارند فاش شود. همچنین اطلاعات مورد مبادله بین دولت‌ها نباید منجر به افشای هر گونه اسرار تجاری، شغلی، بانکی و صنفی اشخاص شود.

تحت این شرایط، همکاری بین دولت‌ها در تبادل اطلاعات لازم برای کشف و اخذ مالیات از چنین

منابعی به‌طور روزافزون حائز اهمیت می‌باشد. چراکه مفاد این موافقت‌نامه‌ها و به‌ویژه ماده ۲۶ آن مانند قانون مالیات‌های مستقیم و سایر مقررات مالیاتی جزئی از حقوق مالیاتی کشورها را تشکیل می‌دهند و در ردیف قوانین لازم‌الاجرای کشورها می‌باشند.

در ارتباط با تبادل اطلاعات بانکی و مالیاتی نیز باید عنوان کرد که سازمان همکاری و توسعه اقتصادی (OECD) و کشورهای گروه ۲۰ در ایجاد یک مدل جهانی برای تبادل اتوماتیک اطلاعات با هدف تقویت اعتماد و شفافیت در نظام بین‌المللی مالیات و جلوگیری از فرار مالیاتی، اقدامات مشترکی انجام دادند که منجر به ایجاد یک استاندارد واحد جهانی برای تبادل اطلاعات مربوط به مالیات در سطح جهان تحت نام «گتکا» شده است و در حال حاضر بیش از ۹۵ کشور در آن عضویت دارند و می‌طلبند که ایران نیز هر چه سریع‌تر برای آشنایی با این استانداردها و رویه‌ها و اقدامات فنی، تصمیمات لازم و مقتضی را بگیرد.

در این راستا ایران نیز باید همگام با سایر کشورها به موقع منافع خود را بسنجد و پیش از اینکه تبدیل به معضلی شود در خصوص آنها تصمیم‌گیری نموده و رویکرد خود را مشخص کند. در غیر این صورت ممکن است در آینده «گتکا» نیز از جمله موانع موجود بر سر راه روابط کارگزاری بانک‌های ایرانی شود. البته از آنجایی که گتکا بر اصل متقابل استوار است و کشورها از جایگاه مساوی برخوردارند به نظر می‌رسد گتکا برای ایران گزینه مطلوب‌تری نسبت به فتکا است. با وجود این موضوع نیاز به بررسی دقیق و کارشناسی دارد و هدف از این مقاله معرفی موضوع و جلب توجه مقامات ذی‌صلاح برای انجام بررسی‌های کارشناسی در این خصوص می‌باشد تا بتوان تصمیماتی اتخاذ کرد که منافع ملی کشور را به نحو امن تأمین نماید.

فهرست منابع

الف) منابع فارسی

- تصویب نامه شماره ۳۳۳۰۳/ت/۵۸۶۶۹ مورخ ۱۴۰۰/۰۳/۲۹ هیئت وزیران.
- حاج محمدی، فرشته. «الزامات قانونی دستیابی و تبادل اطلاعات بانکی و مالیاتی در داخل و خارج از کشور». فصلنامه تخصصی مالیات، ۵۳(۱۳۸۸): ۹۳-۱۱۴.
- سازمان امور مالیاتی کشور. قانون مالیاتهای مستقیم مصوب ۱۳۶۶ با اصلاحات مصوب ۱۴۰۰.
- سازمان امور مالیاتی کشور. مقدمه ای بر موافقتنامه های اجتناب از اخذ مالیات مضاعف، ۱۳۹۹، <http://intamedia.ir/Pages/Action/ShowContent/121500>
- عرب مازار، اکبر. «قرارداد مالیات مضاعف و مبادله اطلاعات مالیاتی». مجله مالیات، ۳۷(۱۳۸۴): ۱۸-۱۲.
- عرب مازار، اکبر. «قرارداد مالیات مضاعف و مبادله اطلاعات مالیاتی». مجله مالیات، ۳۸(۱۳۸۴): ۲۰-۱۴.
- ملانظر، مرتضی. نگاهی به موافقتنامه های اجتناب از اخذ مالیات مضاعف. چاپ اول. تهران: سازمان امور مالیاتی کشور، ۱۳۹۶.
- مهجوریان، فاطمه. «از فتکا تا گتکا». روزنامه دنیای اقتصاد، ۱۴ آبان ماه ۱۳۹۶.
- وزارت امور اقتصادی و دارایی. موافقتنامه تبادل اطلاعات موضوعات مالیاتی میان دولتهای عضو اگو، ۱۴۰۰.

ب) منابع خارجی

- Atanaska, Filipova, Slancheva. "Automatic exchange of tax information." *Problems and Perspectives in Management* 15(2017): 509-516.
- Meinzer, Markus and Herson, Martin. "Tax information Exchange Arrangement." *Tax Justice Briefing*, June 3 2009.
- Diepvens, Niels and Debelva, Filip. "The Evolution of the exchange of information in direct tax matters." *The taxpayer's rights under pressure* 4(2015): 210-219
- Pierce O'Reilly, Kevin Parra Ramriez. "Exchang of Information and Bank Deposits in International Financial Centers." *OECD Publishing* 46(2019): 1-51.
- Avi-Yonah, Reuven S. *Global Perspectives on Income Taxation Law*. Oxford: Oxford University Press, 2011.
- United Nations, Revised Article 26 (Exchange of Information) and Revised (2008) Commentary on Article 26: for inclusion in the Next Version of the United Nations Model Double Taxation Convention between Developed and Developing Countries (2008).
- United Nations, 'Revised Article 26 (Exchange of Information) and Revised (2008) Commentary on Article 26: for inclusion in the Next Version of the United Nations Model Double Taxation Convention between Developed and Developing Countries.